

CHAPTER

5

องค์ประกอบในการถ่ายภาพ

ในการถ่ายภาพให้ได้ดีมีได้ขึ้นอยู่กับมิกล้องที่ดี เลือกใช้ฟิล์มได้ถูกต้องและรู้จักใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เพียงเท่านั้น หากยังขึ้นอยู่กับเทคนิคการจัดองค์ประกอบของภาพถ่ายที่ดีด้วย การจัดองค์ประกอบ หมายถึง การจัดวางสิ่งต่าง ๆ ภายในภาพให้ดูเหมาะสม น่าดูสวยงาม และมีหลักการทางศิลปะ การถ่ายภาพส่วนมากจะพบกับสถานการณ์จัดองค์ประกอบ 2 ประการ คือ

1. จัดองค์ประกอบ หรือจัดวางวัตถุให้อยู่ในตำแหน่งตามจุดมุ่งหมาย

1. จัดองค์ประกอบ หรือจัดวางวัตถุให้อยู่ในตำแหน่งตามจุดมุ่งหมายสอดคล้องและสัมพันธ์กันในภาพ ซึ่งลักษณะนี้สามารถควบคุมได้ เช่น ถ่ายภาพคนภาพสิ่งของ ที่ผู้ถ่ายสามารถควบคุมการจัดวางตำแหน่งได้

2. จัดองค์ประกอบหรือจัดวางวัตถุที่เราควบคุมไม่ได้

2. จัดองค์ประกอบหรือจัดวางวัตถุที่เราควบคุมไม่ได้ เช่น ตึกรามบ้านช่อง และเหตุการณ์เคลื่อนไหวต่าง ๆ แต่เราสามารถแก้ไขวัตถุที่ถูกถ่ายอยู่ในตำแหน่งที่ต้องการได้

การเลือกองค์ประกอบพื้นฐานของการจัดภาพ

เพื่อให้ได้ภาพถ่ายสวยงามสื่อสารได้ตามจุดประสงค์ ผู้ถ่ายต้องเลือกจัดภาพโดยยึดหลักพื้นฐาน ดังนี้ คือ

1. รูปทรง (Form)

เป็นองค์ประกอบพื้นฐานของการถ่ายภาพ เหมาะสำหรับการถ่ายภาพ ทางสถาปัตยกรรม การถ่ายภาพวัตถุ หรือถ่ายภาพสิ่งต่างๆ เน้นให้เห็นรายละเอียดในลักษณะ 3 มิติ คือ ความกว้าง ความสูง ความลึก โดยให้เห็นทั้งด้านหน้าและด้านข้าง และความลึก

ที่มา : http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakorn/04091202/photo/com_files/image002.jpg

2. รูปร่าง (Shape)

เป็นการจัดองค์ประกอบภาพตรงข้ามกับรูปทรง คือเน้นให้เห็นเป็นภาพ 2มิติ คือ ความกว้างกับความยาว ไม่ให้เห็นรายละเอียดของภาพ หรือที่เรียกว่าภาพเงาคำ ภาพลักษณะนี้ เป็นภาพที่ดูแปลกตาน่าสนใจ ลึกลับ ให้อารมณ์และสร้างจินตนาการ ในการในการดูภาพได้ดี นิยมถ่ายภาพในลักษณะย้อนแสง ข้อควรระวังในการถ่ายภาพลักษณะนี้คือ วัตถุที่ถ่ายต้องมีความเรียบง่าย เด่นชัด สื่อความหมาย ได้ชัดเจน ฉากหลังต้องไม่มารบกวนทำให้ภาพนั้นหมดความงามไป

ที่มา : http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakorn/04091202/photo/com_files/image006.jpg

ที่มา : http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakorn/04091202/photo/com_files/image008.jpg

3. รูปร่าง (Shape)

รูปแบบ (Pattern) เป็นการจัดภาพที่มีรูปร่าง ลักษณะที่คล้าย ๆ กันวางเป็นกลุ่ม เพื่อเน้นรูปแบบซ้ำซ้อน ทำให้ภาพดูสนุก สดชื่น และมีเสน่ห์แปลกตา

ที่มา : http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakorn/04091202/photo/com_files/image010.jpg

ที่มา : http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakorn/04091202/photo/com_files/image012.jpg

4. พื้นผิว (Texture)

พื้นผิว (Texture) ลักษณะพื้นผิวของวัตถุอยู่อยู่มากมายหลายชนิด ให้ความรู้สึกลึกลับสวยงามและเร้าอารมณ์ได้ต่างกัน เช่น ผิวของแก้ว ผิวของพื้นทราย ผิวของลายไม้ ผิวรอยเหยี่ยวบนของใบหน้า เป็นต้น การรู้จักเลือกลักษณะพื้นผิวประกอบในภาพให้เหมาะสม เช่น การจัดวัตถุผิวเรียบบนพื้นผิวที่ขรุขระ จะทำให้ภาพมีลักษณะที่ตัดกันมองเห็นวัตถุที่ผิวเรียบได้เด่นชัดขึ้น

ที่มา : http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakorn/04091202/photo/com_files/image014.jpg

ที่มา : http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakorn/04091202/photo/com_files/image016.jpg

5. ความสมดุลแบบปกติ (Formal Balance)

ความสมดุลแบบปกติ (Formal Balance) เป็นการจัดองค์ประกอบภาพเพื่อให้ภาพดูนิ่ง สง่างาม น่าศรัทธา คล้ายกับแบบเน้นด้วยรูปทรง แต่จะแสดงออกถึงความสมดุลย์ นิ่ง ปลอดภัย ภาพลักษณะนี้อาจจะดูธรรมดา ไม่สะดุดตาเท่าใดนัก แต่ก็มีเสน่ห์และความงามในตัว

ที่มา : http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakorn/04091202/photo/com_files/image020.jpg

ที่มา : http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakorn/04091202/photo/com_files/image018.jpg

6.ความสมดุลแบบไม่ปกติ (Informal Balance)

ความสมดุลแบบไม่ปกติ (Informal Balance) การจัดภาพแบบนี้ จะให้ความรู้สึกที่สมดุลเช่นเดียวกับแบบที่แล้ว แต่จะต่างกันอยู่ที่ วัตถุทั้งสองข้าง มีขนาดและรูปร่างที่แตกต่างกัน แต่จะสมดุลได้ด้วยปัจจัยต่าง ๆ กัน เช่น สี รูปทรง ท่าทาง ฉากหน้า ฉากหลัง ฯลฯ ภาพดูน่าสนใจและแปลกตากว่าแบบสมดุลย์ที่เท่ากัน แต่ความรู้สึกที่มั่นคงจะ น้อยกว่า

ที่มา : http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakorn/04091202/photo/com_files/image022.jpg

ที่มา : http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakorn/04091202/photo/com_files/image024.jpg

7.กรอบ (Frame)

กรอบ (Frame) แม้ว่าภาพถ่ายจะสามารถนำมาประดับ ตกแต่งด้วยกรอบภาพอยู่แล้ว แต่การจัดให้ฉากหน้าหรือส่วนประกอบอื่นล้อมกรอบจุดเด่น เพื่อลดพื้นที่ว่าง หรือทำให้สายตาพุ่งสู่จุดสนใจนั้น ทำให้ภาพกระชับ น่าสนใจ

ที่มา : http://www.siamfishing.com/_pictures/board/upload2009/200906/1244080413.jpg

ที่มา : <http://photoop.wikispaces.com/file/view/photo-3.jpg/351592486/photo-3.jpg>

8. ช่องว่าง (Space)

ช่องว่าง (Space) เป็นการจัดพื้นที่ตำแหน่งของจุดสนใจในภาพให้มีความเหมาะสม เช่น แบบหันหน้าไปทางใด หรือเคลื่อนที่ไปทางใดก็ควรเว้นช่องว่างทางด้านนั้นให้มากกว่าอีกด้าน ซึ่งหากจัดไม่เหมาะสมจะทำให้เกิดความรู้สึกอึดอัด แสบ เกิดขึ้นกับภาพได้

ที่มา : http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakorn/04091202/photo/com_files/image030.jpg

ที่มา : http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakorn/04091202/photo/com_files/image032.jpg

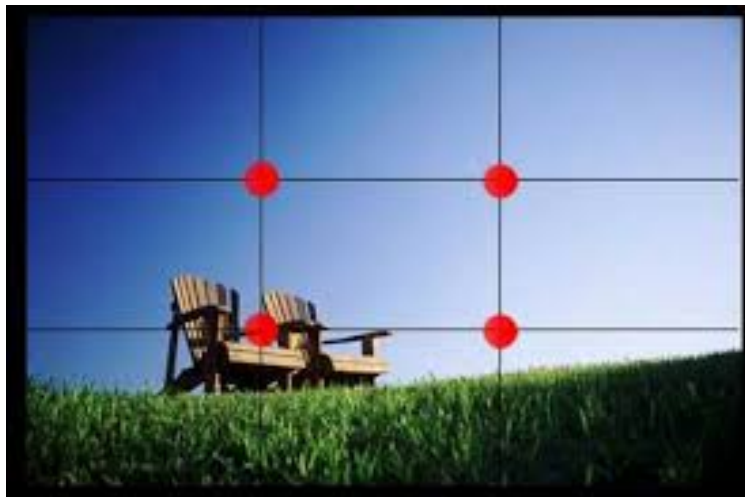

9. กฎสามส่วน (Rule of Thirds)

กฎสามส่วน (Rule of Thirds) เป็นการจัดภาพที่นิยมมากที่สุด ภาพดูมีชีวิตชีวา ไม่จืดชืด การจัดภาพโดยใช้เส้นตรง 4 เส้นตัดกันเป็นแนวดิ่งและแนวนอน จะเกิดจุดตัด 4 จุด หรือแบ่งเป็น 3 ส่วน ทั้งแนวดิ่งและแนวนอน การวางจุดสนใจของภาพจะเลือกวางใกล้ ๆ หรือ ตรงจุด 4 จุดนี้ จุดใดจุดหนึ่ง โดยหันหน้าของวัตถุไปในทิศทางที่มีพื้นที่ว่างมากกว่า ทำให้ภาพดูเด่น ไม่อืดอาด ไม่แน่น หรือหลวมจนเกินไป นักถ่ายภาพทั้งมืออาชีพ และมือสมัครเล่นนิยมจัดภาพแบบนี้มาก

ที่มา : https://encrypted-tbn1.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcTUvXqI9OpYtkOLnE_omUcuwGy-nnY300lCHXyxqaLqdqmmNpHXJw

ที่มา : <https://encrypted-tbn1.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcRpeAldEloAbUjRbpcIbohGR2dPzY02ZwG84NUnSSNISbeVw1ca9g>

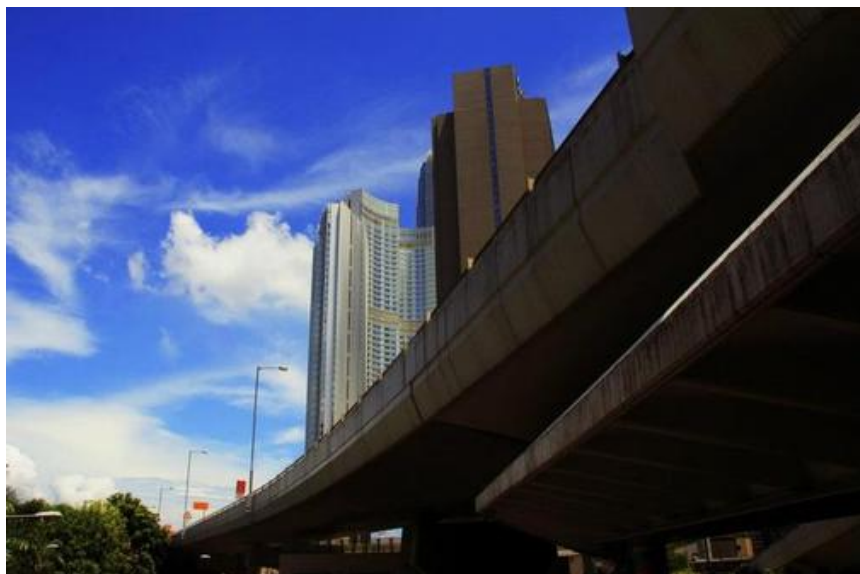

9. เส้น (Line)

เส้น (Line) เป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการจัดองค์ประกอบของภาพ สามารถบอกลักษณะโครงสร้างของภาพ เป็นตัวนำไปสู่จุดเด่น หรือจุดสนใจของภาพถ่าย เชื่อมโยงองค์ประกอบต่างๆ ในภาพ ให้ความรู้สึกต่างๆ เช่น มั่นคง นิ่งสงบ เคลื่อนไหว อ่อนช้อย เป็นต้น

ที่มา : http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakorn/04091202/photo/com_files/image044.jpg

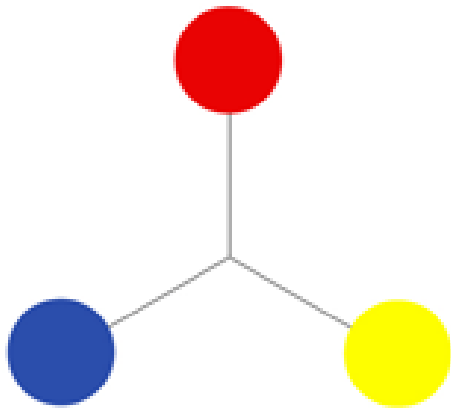
ที่มา : http://photoop.wikispaces.com/file/view/405484_2463375953849_1535743814_31859172_157944922_n.jpg/

[351589280/504x336/405484_2463375953849_1535743814_31859172_157944922_n.jpg](http://photoop.wikispaces.com/file/view/405484_2463375953849_1535743814_31859172_157944922_n.jpg/)

แม่สี Primary Colour

คงปฏิเสธไม่ได้ว่า “สี” เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของเราอย่างมาก สีสามารถสื่อถึงอารมณ์ และความรู้สึกได้ การเลือกใช้สีจึงมีความสำคัญ ถึงแม้จะไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ก็ไม่ถึงกับเป็นเรื่องยาก ดังนั้นจึงควรทำความเข้าใจกับ วงจรสี (Colour Wheel) กันก่อน เพื่อจะได้เป็นพื้นฐานของการเลือกใช้ และผสมสีต่อไป

สีขั้นที่ 1 หรือแม่สี (Primary Colours)

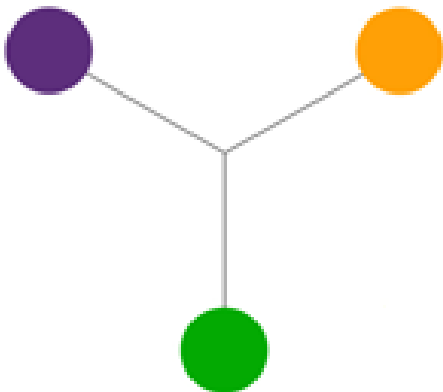
แม่สี ประกอบด้วยสี 3 สี คือ

สีแดง

สีเหลือง

สีน้ำเงิน

ซึ่งเป็นสีที่ไม่สามารถ ผสมได้จากสีใดๆ

สีขั้นที่ 2 (Secondary Colours)

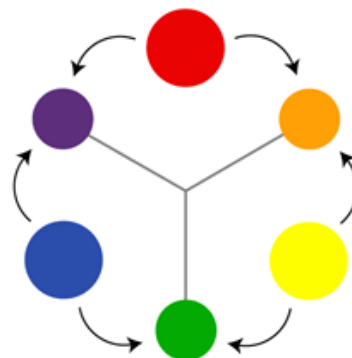
สีขั้นที่ 2 ประกอบด้วยสี 3 สี คือ

สีส้ม (แดง + เหลือง)

สีเขียว (เหลือง + น้ำเงิน)

สีม่วง (แดง + น้ำเงิน)

สีกลุ่มนี้ได้จากการผสมแม่สี 2 สีเข้าด้วยกัน

สีขั้นที่ 3 (Intermediate Colours)

สีขั้นที่ 3 ได้จากการผสมแม่สี กับ สีขั้นที่ 2 จึงได้สีเพิ่มอีก 6 สี ได้แก่

สีแดงอมส้ม

สีเหลืองอมส้ม

สีเขียวอมเหลือง

สีน้ำเงินอมเขียว

สีน้ำเงินอมม่วง

สีม่วงอมแดง

